

ੴ

จักรวาลในครุบานี

ธรรมชาตีสรรพสัตว์ ธรรมะมวลมนุษย์

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ :

ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ ਧਰਮ

ਅਤੇ

ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿਚ ਜਾਨਵਰ

The Universe in Gurbani :

Dharma for Humans, Nature and Animals

อภิรัฐ คำวัง

Aphirat Kamwang

เนื่องในมหาวโรกาสเฉลิมฉลองแห่งครุศาสตร์ดา นานัก ซาฮิบ 550 ปี (พ.ศ.2012-2562)
On the grand occasion of Guru Nanak Sahib's 550th (1469-2019) anniversary

สารบัญ

ภาคนำ	1
บทนำ	2
ระเบียบวิจัย	7
อรรถาธิบายศัพท์และองค์ประกอบในครุบาณี	10
ทบทวนวรรณกรรม	30
ภาคนำครุบาณี	54
บันไดสู่มรรคผลแห่งการเข้าใจครุบาณี	55
อรรถาธิบาย ‘มูลมนัตระ’ แห่งครุบาณี	56
อรรถาธิบายวัฏกรรมแห่งศาสนาสิกข์ (ประการที่ 1-6)	58
ครุบาณี: สัตว์และมนุษย์	79
ชุดที่ 1 ว่าด้วยเรื่องการสร้างสรรพสิ่งให้อยู่ร่วมกัน (กรณีศึกษาที่ 1.1-1.3)	80
ชุดที่ 2 ว่าด้วยเรื่องความหลงในมายา (กรณีศึกษาที่ 2.1-2.3)	94
ชุดที่ 3 ว่าด้วยเรื่องศัตรูทั้งห้า (กรณีศึกษาที่ 3.1-3.9)	106
ชุดที่ 4 ว่าด้วยเรื่องการหลอกลวง (กรณีศึกษาที่ 4.1-4.2)	135
ชุดที่ 5 เรื่องทั่วไป (กรณีศึกษาที่ 5.1-5.9)	145
ชุดที่ 6 ว่าด้วยเรื่องจิตตั้งเจ้าอูฐ	179
ชุดที่ 7 ว่าด้วยเรื่องของสุนัขและหางงอ (กรณีศึกษาที่ 7.1-7.4)	192
ชุดที่ 8 ว่าด้วยเรื่องของอริยสาวกและอิตสาวก (กรณีศึกษาที่ 8.1-8.4)	203
ชุดที่ 9 ว่าด้วยเรื่องความรักความศรัทธาต่อ ‘วาสุ คุรุ’ (กรณีศึกษาที่ 9.1-9.4)	217
ภาควิเคราะห์และสังเคราะห์	241
บทวิเคราะห์	242
บทสรุป	280
บทวิเคราะห์พิเศษ	283
บทสังเคราะห์	286
ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ	294
บรรณานุกรม	238
ภาคผนวก (ผนวก ก-ง)	300
ดัชนี	313